

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2025, sen. zn. 29 NSČR 64/2024, ECLI:CZ:NS:2025:29.NSCR.64.2024.1

Číslo: 35/2026

Právní věta:

Vedení odporových sporů (sporů o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky), jež vzešly z popěrného úkonu insolvenčního správce dlužníka, ať již v pozici žalobce (§ 199 odst. 1 insolvenčního zákona) nebo žalovaného (§ 198 odst. 1 insolvenčního zákona), patří mezi činnosti, k nimž je insolvenční správce povinen podle insolvenčního zákona. Náklady na tyto činnosti jsou zahrnuty v odměně insolvenčního správce a insolvenční správce si je zásadně nese ze svého (§ 39 odst. 2 věta první insolvenčního zákona). Takovými náklady jsou i náklady za právní služby poskytnuté advokátem, jež si insolvenční správce zvolil k zastupování v odporových sporech, které vede. Souhlas s tím, aby náklady na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu a jejichž provedení zadal jiným osobám, byly hrazeny z majetkové podstaty, může insolvenční soud a věřitelský výbor udělit i dodatečně (následně); dokud se tak nestane, nese insolvenční správce tyto náklady ze svého (jsou zahrnuty v jeho odměně).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.08.2025

Spisová značka: 29 NSČR 64/2024

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvenční správce (odměna, náklady), Konkurs, Plná správa cizího majetku (o. z.) [Správa cizího majetku (o. z.)]

Předpisy: § 140 odst. 1 o. s. ř.

§ 1401 o. z.

§ 142 o. s. ř.

§ 302 odst. 2 IZ ve znění do 30. 9. 2024

§ 303 odst. 1 IZ ve znění do 30. 9. 2024

§ 304 IZ ve znění do 30. 9. 2024

§ 39 IZ ve znění do 30. 9. 2024

§ 40 IZ ve znění do 30. 9. 2024

§ 66 IZ ve znění do 30. 9. 2024

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání insolvenčního správce zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 4. 2024, sp. zn. MSPH 79 INS 2987/2021, 2 VSPH 265/2024, a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Usnesením ze dne 12. 2. 2024, č. j. MSPH 79 INS 2987/2021-B-91, Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“):

[1] Schválil konečnou zprávu ze dne 10. 1. 2024 (dále též jen „konečná zpráva“), podle které činily:

A. příjmy majetkové podstaty 4 896 766,51 Kč,

B. výdaje majetkové podstaty 3 444 097,42 Kč,

C. zůstatek určený pro věřitele v rozvrhu 1 452 669,09 Kč (I. výrok).

[2] Určil odměnu insolvenčního správce dlužníka (Pure Lingerie s. r. o.) Ing. Lukáše Vlašaného (dále též jen „L. V.“) částkou 953 160,11 Kč (včetně částky odpovídající dani z přidané hodnoty) [II. výrok].

[3] Schválil hotové výdaje insolvenčního správce ve výši 5 666,16 Kč (III. výrok).

2. Insolvenční soud – vycházejí z § 38, § 39 odst. 3 a § 302 až § 304 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), jakož i z § 1 a § 2a vyhlášky č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů (dále jen „vyhláška o odměně“) – dospěl k následujícím závěrům:

3. Insolvenční správce předložil insolvenčnímu soudu konečnou zprávu, jež splňuje formální i obsahové požadavky insolvenčního zákona a proti které nebyly podány námitky.

4. Výše insolvenčním správcem účtovaných výdajů neodpovídá zcela úpravě uvedené v § 39 odst. 3 insolvenčního zákona. Od insolvenčního soudu, který v insolvenčním řízení vykonával působnost věřitelského výboru (§ 61 odst. 2 insolvenčního zákona), si insolvenční správce nevyžádal předchozí souhlas k tomu, aby na vrub majetkové podstaty vynaložil:

[1] výdaje na daňové a účetní služby účtované částkou 88 754 Kč a

[2] výdaje za „právní poradenství“ (právní zastoupení) v incidenčním sporu vedeném pod sp. zn. 205 ICm 2281/2021, účtované částkou 12 342 Kč.

Uvedená částka (rozuměj 12 342 Kč) je nadto příjmem majetkové podstaty, takže není důvod zařadit ji mezi výdaje.

5. Neschválené výdaje v celkové výši 101 096 Kč proto nemohou jít k tíži majetkové podstaty a insolvenční správce si je ponese ze své odměny.

6. K odvolání L. V. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 3. 4. 2024, č. j. MSPH 79 INS 2987/2021, 2 VSPH 265/2024-B-96, potvrdil usnesení insolvenčního soudu v I. výroku písm. B. a C. (tedy v těch částech I. výroku, jimiž insolvenční soud určil celkové výdaje majetkové podstaty částkou 3 444

097,42 Kč a zůstatek určený pro věřitele v rozvrhu částkou 1 452 669,09 Kč).

7. Odvolací soud – vycházejí z § 38, § 39, § 246 odst. 1 a § 302 insolvenčního zákona a z (označené) judikatury Nejvyššího soudu – dospěl po přezkoumání napadeného usnesení k následujícím závěrům:

8. Zpracování účetnictví dlužníka je činností, k níž je insolvenční správce povinen, a až na výjimky (např. při rekonstrukci účetnictví) jsou náklady na ni zahrnuty v jeho odměně. Zadat tuto činnost jiným osobám na vrub majetkové podstaty může insolvenční správce jen se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru (§ 39 odst. 2 insolvenčního zákona). Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. [29 Cdo 2181/2009](#) [jde o usnesení uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 3, ročníku 2011, pod číslem 42, které je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu], nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. [29 Cdo 2631/2012](#) (jde o rozsudek uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročníku 2015, pod číslem 129).

9. Ostatně podle „důvodové zprávy“ [jde o důvodovou zprávu k vládnímu návrhu insolvenčního zákona, který projednávala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“) ve svém 4. volebním období 2002-2006 jako tisk č. 1120 (dále jen „důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu“)] postihuje § 39 odst. 2 osnovy (jako obecně nežádoucí) praxi, kterou správce přenáší za úplatu na jiné osoby výkon těch činností, pro jejichž zvládnutí byl do funkce ustanoven, přičemž tak činí nikoli na úkor své odměny, nýbrž na úkor majetkové podstaty, a tudíž v konečném důsledku na úkor věřitelů. S dílčími zpřesněními jde o obdobu § 8 odst. 3 poslední věty zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“).

10. V projednávané věci neměl insolvenční správce souhlas insolvenčního soudu [jenž současně vykonával působnost věřitelského výboru (§ 66 insolvenčního zákona)] s výdaji na zpracování účetnictví (takový souhlas ani netvrdil). Výši náhrad hotových výdajů upravuje § 7 vyhlášky o odměně, přičemž smyslem této úpravy je limitovat náhrady účtované insolvenčním správcem tak, aby bylo dosaženo (ve smyslu § 5 insolvenčního zákona) co nejvyššího uspokojení pohledávek věřitelů, aniž by (jejich uspokojení) bylo kráceno ve prospěch insolvenčního správce.

11. Proto i odvolací soud dospěl k závěru, že vzhledem k absenci souhlasu s těmito výdaji nelze podřadit náklady na zpracování účetnictví, vyřízení mzdové agendy a dalších činností souvisejících s daňovými, poplatkovými i vykazovacími povinnostmi dlužníka pod hotové výdaje správce a jejich úhradu ponese správce ze své odměny. Splnění účetních a daňových povinností v souvislosti s ukončením insolvenčního řízení není mimořádnou činností přesahující rámec běžných povinností insolvenčního správce.

12. Ustanovení § 39 insolvenčního zákona umožňuje insolvenčnímu správci, aby činnosti, které (vzhledem k jejich povaze a k obsahu povinností insolvenčního správce vyplývajících z insolvenčního zákona) je jinak povinen konat osobně a za jejichž provedení je honorován odměnou, zadal k provedení na účet podstaty třetí osobě. To však platí výlučně za předpokladu, že s takovým postupem, který podstatu zatíží náklady zákonem jinak nepředpokládanými, vyjádřil předem souhlas věřitelský výbor. Jestliže insolvenční správce sjedná se třetí osobou, že činnost, kterou je jinak povinen konat osobně, provede místo něj, a jestliže tento postup věřitelský výbor předem neschválí, pak nároky třetí osoby vyplývající z tohoto závazku insolvenčního správce nelze uspokojovat z majetkové podstaty k tíži věřitelů (insolvenční správce je nese ze svého).

13. Uvedené platí i pro „výdaj ve výši 12 342 Kč“ na právní zastoupení v označeném incidenčním sporu. Ani v tomto případě neobdržel insolvenční správce předchozí souhlas zástupce věřitelů (insolvenčního soudu) nutný k tomu, aby tyto náklady bylo možné hradit z majetkové podstaty (opak netvrdí ani v odvolání).

14. Bylo na insolvenčním správci, aby v situaci, kdy považoval za účelné nechat se zastoupit advokátem v incidenčním sporu, informoval o tomto záměru zástupce věřitelů a požádal o jeho souhlas. Konec konců není zcela přiléhavé argumentovat „úspěšně vedeným sporem“ (ten byl ve skutečnosti veden o výši vyúčtovaných záloh v souvislosti s užíváním dlužníku pronajatých prostor a řízení bylo zastaveno pro zpětvzetí žaloby po vyhotovení řádného vyúčtování, z něhož vyplynul přeplatek, v důsledku čehož předmět sporu odpadl).

II.

Dovolání a vyjádření k němu

15. Proti usnesení odvolacího soudu podal L. V. dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadené usnesení závisí na vyřešení právních otázek, které v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyly řešeny, konkrétně otázek:

[1] Lze na účet majetkové podstaty uspokojit náklady insolvenčního správce spojené s využitím advokáta v soudním sporu bez souhlasu věřitelského výboru podle § 39 odst. 3 insolvenčního zákona?

[2] Je vedení účetnictví činností, kterou může insolvenční správce zadat jiným osobám na účet majetkové podstaty jen se souhlasem soudu a věřitelského výboru ve smyslu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona?

16. Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

17. V mezích uplatněného dovolacího důvodu argumentuje dovolatel k položeným otázkám následovně:

1) K nákladům na právní zastoupení

18. Výdaj na právní zastoupení (v označené věci) ve skutečnosti není nákladem majetkové podstaty; jeho dopad do bilance majetkové podstaty je neutrální, neboť jde o soudně přiznanou náhradu nákladů za úspěšné vedení sporu; srov. § 1 odst. 2 ve spojení s § 7 a násl. vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu), a s § 10 odst. 6 etického kodexu advokáta [usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, ze dne 31. 10. 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex)]. Označená právní úprava tak zamezuje situacím, kdy by jedna ze stran sporu byla finančně zvýhodněna tím, že se v řízení nechá zastoupit advokátem. Není-li možné přiznat vyšší náklady řízení než náklady specifikované v ustanoveních o mimosmluvní odměně advokátního tarifu, pak se zajištěním právního zastoupení nemůže obohatit žádná ze stran.

19. Jestliže dovolatel (coby žalobce) zajistil (své) kvalifikované zastoupení advokátem v předmětném sporu za podmínky, že advokátu náleží toliko přísudek přiznaný v případě úspěchu ve věci (nebyla sjednána „mimosmluvní“ odměna ve smyslu advokátního tarifu), pak je v rozporu se základními zásadami insolvenčního řízení, jestliže při úspěchu ve věci dojde k inkasu uplatněného nároku na náhradu nákladů řízení, ale zároveň již nedojde k vyplacení takto inkasovaných prostředků advokátu, kterému jsou určeny. Takovýto následek by nastal, kdyby výdaj na zastoupení ve sporu sp. zn. 205 ICm 2281/2021 nebyl schválen (majetková podstata by se obohatila na úkor insolvenčního správce).

2) K nákladům na vedení účetnictví

20. Z insolvenčního zákona nevyplývá, že by vedení dlužníkovy účetnictví bylo zvláštní, osobní povinností vykonávanou přímo rukou insolvenčního správce. Zajištění řádného vedení účetnictví je sice nepochybnou povinností a odpovědností insolvenčního správce, avšak nikoli tak, že je povinností insolvenčního správce vést výlučně osobně a na vlastní náklady účetní knihy, provádět účetní operace a zápisy, sestavovat účetní výkazy atd. Jde o činnost, která je běžným a pravidelným nákladem spojeným se správou majetkové podstaty (obdobně jako např. uskladnění nebo střežení spravovaného majetku); v žádném případě bez dalšího nepodléhá režimu § 39 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona.

21. Náklad na účetní kancelář V & V Taxes s. r. o. v částce 88 754 Kč není nákladem na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen ve smyslu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona, ani nákladem spojeným s angažováním specializovaného ekonomického odborníka ve smyslu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona. Jde o běžný oprávněný náklad spojený se správou majetkové podstaty (§ 168 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona), který lze hradit za podmínek § 168 odst. 3 insolvenčního zákona.

22. Dovolatel si je vědom povinnosti zajistit vedení dlužníkovy účetnictví; to v průběhu insolvenčního řízení také řádně činil a po prohlášení konkursu mimo jiné (v souladu s § 246 odst. 1 insolvenčního zákona) vystupoval vůči dlužníkovým zaměstnancům jako zaměstnavatel, zajišťoval provoz dlužníkovy podniku, vedení účetnictví a plnění daňových povinností. S ohledem na zjištěný stav dlužníkovy závodu a fakticky neexistující účetní oddělení a administrativní aparát pak jako ekonomicky i funkčně nejefektivnější řešení zvolil angažování externí účetní kanceláře.

23. Je-li dlužník účetní jednotkou, je i po prohlášení konkursu na jeho majetek při správě majetkové podstaty dlužníka a jeho obchodního závodu běžné (a žádoucí), že administrativní a další činnosti insolvenčního správce nadále zajišťuje prostřednictvím dostupných (stávajících) zdrojů dlužníka. Vedení účetnictví dlužníka typicky zajišťuje prostřednictvím zaměstnanců (účetního oddělení) dlužníka nebo prostřednictvím externích dodavatelů (externí účetní kanceláře) dlužníka. Podle osoby dlužníka mohou náklady na zajištění vedení účetní a další evidence představovat jednotky tisíc Kč, ale i desítky nebo stovky tisíc Kč měsíčně. Jinak řečeno, náklady na zajištění vedení účetních a obdobných povinných evidencí jsou pojmově nutným (obligatorním) nákladem, které tíží každý obchodní závod; takový náklad nepřebírá od dlužníka insolvenční správce.

24. Neexistuje důvod, pro který by okamžikem prohlášení konkursu na majetek dlužníka nebo přechodu dispozičního oprávnění k obchodnímu závodu přešla z dlužníka na insolvenčního správce (jako jeho osobní náklad) též povinnost osobně vést povinné evidence. Kdyby mělo být vedení účetnictví skutečně osobní povinností insolvenčního správce ve smyslu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona, pak by šlo o neodůvodněné zvýhodnění dlužníka na úkor insolvenčního správce (který by fakticky po prohlášení konkursu hradil část provozní činnosti dlužníka a reálně dotoval provoz dlužníkovy podniku z vlastních prostředků). Tak tomu nepochybně není a být nemůže.

25. Jinak řečeno, zajištění vedení účetní, mzdové a další agendy je jen jednou z obvyklých (nezbytných) činností, ke kterým dochází při provozu v podstatě každého obchodního závodu; není úkolem insolvenčního správce při správě majetkové podstaty osobně nést nebo krýt náklady s tím související. Osobní povinností a úkolem insolvenčního správce vyplývajícím z insolvenčního zákona je splnění předepsaných povinností zajistit (s odbornou péčí a efektivně zařídit, zorganizovat), nikoliv je osobně vykonat nebo zaplatit. Právě uvedené se samozřejmě nijak netýká odpovědnosti insolvenčního správce.

26. Řečeno ještě jinak, stejně jako není (a z povahy věci nemůže být) povinností insolvenčního správce nést z osobního majetku např. náklady na činnosti jako střežení, zabezpečení nebo přepravu spravovaného majetku (mzdové prostředky vrátného či náklady bezpečnostní služby nejsou

podřízeny režimu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona), tím spíše pak nemůže obstát právní názor (zákonem nijak neaprobovaný), že vedení účetnictví má být osobní, zvláštní povinností insolvenčního správce a tento osobně nese i veškeré náklady a rizika s tím související namísto dlužníka, potažmo věřitelů.

27. Podřazení povinnosti vést účetnictví zvláštnímu režimu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona je nepřipustným, excesivním rozšířením katalogu povinností, ke kterým je insolvenční správce osobně povinen podle zákona. Do režimu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona nepochybně patří např. povinnost insolvenčního správce osobně a vlastním nákladem přezkoumat pohledávky, osobně a vlastním nákladem provádět a doplňovat soupis, osobně a vlastním nákladem se účastnit soudního jednání apod., a tyto konkrétní činnosti může insolvenční správce zcela či částečně delegovat na jinou osobu jen za zvláštních podmínek § 39 odst. 2 insolvenčního zákona. Vedení účetnictví dlužníka, coby jedna z mnoha dílčích povinností některých dlužníků (podnikatelů), takovou zvláštní osobní povinností insolvenčního správce nepochybně není.

28. Konec konců ani mimo poměry insolvenčního řízení to není statutární orgán, kdo osobně nebo vlastním nákladem zajišťuje vedení účetnictví nebo předepsané evidence, ačkoliv je k tomu podle zákona nepochybně povinen. V tomto ohledu je postavení statutárního orgánu a insolvenčního správce zásadně srovnatelné, když insolvenční správce i statutární orgán za zajištění řádného splnění zákonné povinnosti odpovídají, ale náklady s tím spojené nese majetková podstata, respektive příslušná obchodní společnost.

29. Nepřílehavý je i poukaz odvolacího soudu na dřívější rozhodovací praxi k zákonu o konkursu a vyrovnání; srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. [29 Cdo 2181/2009](#) nebo rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. [29 Cdo 2631/2012](#). Tamní závěry se týkají relativně odlišné právní úpravy i postavení konkursního správce.

30. Zajištění vedení účetnictví dlužníka, vyřízení mzdové agendy a dalších činností souvisejících s daňovými, poplatkovými i vykazovacími povinnostmi dlužníka jsou nezbytnými a neodlišitelnými činnostmi, ke kterým běžně dochází při správě majetkové podstaty dlužníka, a insolvenční správce je nepochybně oprávněn je zajišťovat a vyřizovat nákladem majetkové podstaty, nikoliv nákladem vlastním. Stejně jako insolvenční správce v rámci správy majetkové podstaty nenese mzdový náklad vrátného nebo náklad na ostrahu při zajištění majetku dlužníka proti odcizení, nenese ani mzdový náklad účetní nebo náklad účetní společnosti při zajištění vedení účetnictví. Tyto náklady nelze považovat (až na výjimky dané specifickostí případu) ani za náklady na specializované odborníky ve smyslu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona, když jde o zajištění běžných provozních činností, ke kterým je dlužník povinen (a v souladu s § 246 odst. 1 insolvenčního zákona přechází povinnost zajistit řádné vyřízení této agendy na insolvenčního správce).

III.

Přípustnost dovolání

31. Pro dovolací řízení je rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění.

32. Dovolání v dané věci je přípustné podle § 237 o. s. ř., když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř. a v posouzení dovoláním předestřených právních otázek jde o věc dovolacím soudem neřešenou.

IV.

Důvodnost dovolání

33. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst.

3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

34. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

35. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci jsou rozhodné především následující skutkové údaje (jak plynou z insolvenčního spisu):

36. Insolvenční řízení na majetek dlužníka bylo zahájeno 18. 2. 2021. Usnesením ze dne 27. 4. 2021, č. j. MSPH 79 INS 2987/2021-A-13 (zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne), insolvenční soud (mimo jiné) zjistil úpadek dlužníka, prohlásil konkurs na jeho majetek a insolvenčním správcem dlužníka ustanovil L. V.

37. Insolvenční správce předložil insolvenčnímu soudu konečnou zprávu datovanou 10. 1. 2024 (B-89), v jejíž části B (Příjmy majetkové podstaty), pododdílu B.I. (Přehled příjmů z majetku nesloužícího k zajištění) zařadil jako položku č. 55 (číselné označení chybí, ale jde o poslední položku následující za položkou č. 54):

- „Přísudek – incidenční spor sp. zn. 205 ICm 2281/2021“ ve výši 12 342 Kč.

38. V části C konečné zprávy (Výdaje z majetkové podstaty), pododdílu C.I. (Pohledávky za majetkovou podstatou) zařadil insolvenční správce mezi náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty náklady označené jako:

- „daňové a účetní služby“ ve výši 88 754 Kč (položka č. 4) a

- „právní poradenství – přísudek – incidenční spor sp. zn. 205 ICm 2281/2021“ ve výši 12 342 Kč (položka č. 7).

Obě pohledávky tamtéž označil jako zaplacené („Neuhrazeno“ 0 Kč, „Uspokojit zbývá“ 0 Kč).

39. Součástí konečné zprávy je i vyúčtování odměny a hotových výdajů insolvenčního správce [v části C (Výdaje z majetkové podstaty), pododdílu C.V. (Vyúčtování odměny a hotových výdajů insolvenčního správce)], které v části týkající se odměny ani v části týkající se hotových výdajů nepracuje s náklady označenými v předchozím odstavci a ze kterého se současně podává, že insolvenční správce dosud nečerpал zálohu na odměnu.

40. Ke konečné zprávě připojil insolvenční správce:

- 23 faktur vystavených účetní kanceláří za účetní služby za dobu od června 2021 do prosince 2023, na celkovou částku 88 754 Kč,

- fakturu č. 20221301 za právní služby na částku 12 342 Kč vystavenou označenou advokátní kanceláří, s datem splatnosti 19. 8. 2022.

41. Dlužník ani žádný z věřitelů nepodal proti konečné zprávě námitky.

42. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z.“), a občanského soudního řádu:

§ 39 (insolvenčního zákona)

(1) Věřitelé jsou oprávněni se souhlasem insolvenčního soudu na základě rozhodnutí věřitelského výboru poskytnout insolvenčnímu správci zálohu k úhradě jeho výdajů, a to i opětovně. Při poskytnutí zálohy se určí podmínky jejího vyúčtování; určit lze též účel, na který má být záloha vynaložena.

(2) Náklady na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu, jsou zahrnuty v jeho odměně a nese je ze svého. Výjimečně lze splnění těchto činností jinými osobami podle § 40 odst. 2 hradit z majetkové podstaty se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru.

(3) Náklady insolvenčního správce spojené s využitím právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků lze hradit z majetkové podstaty, jen je-li jejich využití účelné vzhledem k rozsahu a náročnosti insolvenčního řízení a jsou-li předem schváleny věřitelským výborem.

§ 40 (insolvenčního zákona)

(1) Insolvenční správce vykonává svou funkci osobně. Veřejná obchodní společnost vykonává funkci insolvenčního správce ohlášeným společníkem podle § 24 odst. 2.

(2) Insolvenční správce může svou funkci vykonávat také prostřednictvím svého zaměstnance nebo zaměstnance dlužníka. Ve zvlášť odůvodněných případech může svou funkci vykonávat prostřednictvím jiných osob, zejména právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků; tím nejsou dotčeny jeho povinnosti ani odpovědnost podle tohoto zákona.

(3) Insolvenční správce jedná svým jménem na účet dlužníka, pokud na něho přešlo oprávnění nakládat s majetkovou podstatou. Označuje se způsobem, z něhož je patrné, že tak činí při výkonu funkce insolvenčního správce; součástí jeho označení je i nezaměnitelné označení dlužníka, s jehož majetkovou podstatou nakládá.

(4) Jednáním podle odstavce 3 jsou zejména právní úkony, jimiž insolvenční správce zpeněžuje majetkovou podstatu nebo s ní jinak nakládá, a jeho úkony v incidenčních sporech, jakož i v dalších sporech, kterých se účastní místo dlužníka.

(5) Insolvenční správce může pověřit svého zaměstnance i zaměstnance dlužníka, aby za něho jednal v jiných soudních a dalších řízeních; tím není dotčena jeho odpovědnost podle tohoto zákona.

§ 66 (insolvenčního zákona)

Insolvenční soud jako věřitelský výbor

(1) Jestliže v průběhu insolvenčního řízení poklesne počet členů věřitelského výboru ustanoveného schůzí věřitelů na méně než 3 nebo pod většinu, vykonává působnost věřitelského výboru až do potvrzení nové volby nebo doplňující volby členů věřitelského výboru do počtu nejméně 3 nebo do počtu většiny členů insolvenční soud.

(2) Jestliže chybějící členy věřitelského výboru do počtu nejméně 3 nebo do počtu většiny členů nezvolila schůze věřitelů k tomu účelu svolaná, vykonává po jejím skončení působnost věřitelského výboru insolvenční soud; § 61 odst. 2 věta druhá a § 61 odst. 3 platí obdobně.

(3) Úkon, který insolvenční soud provádí při výkonu působnosti věřitelského výboru, tak musí

být označen.

§ 302 (insolvenčního zákona)

(...)

(2) Konečná zpráva insolvenčního správce musí podat celkovou charakteristiku jeho činnosti s vyčíslením jejích finančních výsledků. Konečná zpráva musí obsahovat zejména

a/ přehled pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim na roveň postavených, které insolvenční správce již uspokojil a které ještě uspokojit zbývá,

b/ přehled výdajů vynaložených v souvislosti se správou majetkové podstaty se zdůvodněním výdajů, které nejsou obvyklé,

(...)

§ 303 (insolvenčního zákona)

(1) Současně s konečnou zprávou insolvenční správce předloží insolvenčnímu soudu i vyúčtování své odměny a výdajů.

(...)

§ 304 (insolvenčního zákona)

(1) Insolvenční soud přezkoumá konečnou zprávu insolvenčního správce a jeho vyúčtování a odstraní po slyšení insolvenčního správce chyby a nejasnosti v ní obsažené.

(...)

(4) Na jednání o konečné zprávě a vyúčtování insolvenčního správce projedná insolvenční soud námitky, které byly proti ní vzneseny. Na základě toho rozhodne buď tak, že

a/ schválí předloženou konečnou zprávu a vyúčtování, nejsou-li námitky vůči nim důvodné,

b/ nařídí doplnění nebo změnu konečné zprávy nebo vyúčtování, jestliže shledá, že některé z námitek proti nim jsou důvodné, avšak nemění její základní obsah,

c/ odmítne přijmout konečnou zprávu, shledá-li že námitky proti ní vznesené důvodně zpochybňují zprávu jako celek; v tomto případě uloží insolvenčnímu správci, aby předložil novou konečnou zprávu ve lhůtě, kterou určí.

(5) Nebyly-li podány námitky proti konečné zprávě, může insolvenční soud vydat rozhodnutí podle odstavce 4 i bez nařízení jednání.

(...)

§ 1401 (o. z.)

(1) Správce plní své povinnosti osobně. Na jinou osobu může přenést svou působnost nebo se dát jinak zastoupit jen při jednotlivém právním jednání; přitom je povinen takovou osobu pečlivě vybrat a dát jí dostatečné pokyny.

(2) Dá-li se správce neoprávněně zastoupit jinou osobou nebo pověřil-li jinou osobu neoprávněně výkonem své působnosti, je beneficentovi odpovědný s touto osobou společně a nerozdílně ze všeho, co učinila.

§ 140 (o. s. ř.)

(1) Každý účastník platí náklady řízení, které vznikají jemu osobně, a náklady svého zástupce. Společné náklady platí účastníci podle poměru účastenství na věci a na řízení; nelze-li poměr účastenství určit, platí je rovným dílem. Účastníci uvedení v § 91 odst. 2 platí společné náklady společně a nerozdílně.

(...)

§ 142 (o. s. ř.)

(1) Účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

(2) Měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo.

(3) I když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.

(...)

43. Ve výše uvedené podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení insolvenčního zákona již v době zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka (18. 2. 2021) a do vydání napadeného usnesení nedoznala změn. S přihlédnutím k části první článku II (Přechodná ustanovení) bodu 1. zákona č. 252/2024 Sb. se pro dané insolvenční řízení uplatní i v době od 1. 10. 2024 insolvenční zákon ve znění účinném do 30. 9. 2024 [s výjimkou nastavenou pro § 75 a § 109 odst. 1 písm. c/ a § 412a odst. 3 insolvenčního zákona v části první článku II (Přechodná ustanovení) bodu 2. a 3. zákona č. 252/2024 Sb.]. Citovaná ustanovení občanského zákoníku a občanského soudního řádu nedoznala změn od zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka.

44. V ustaveném skutkovém a právním rámci Nejvyšší soud úvodem připomíná, že insolvenční soud může schválit konečnou zprávu v jiném znění, než ve kterém ji předložil insolvenční správce, jde-li o změny nebo doplnění, které nemění základní obsah konečné zprávy (§ 304 odst. 4 písm. b/ insolvenčního zákona); srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2021, sen. zn. [29 NSČR 103/2020](#), uveřejněného pod číslem 10/2022 Sb. rozh. obč. To je i postup, k němuž došlo v této věci [kdy insolvenční soud neschválil část insolvenčním správcem účtovaných nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty (srov. i § 168 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona)]. Pro výsledek dovolacího řízení je určující, zda takový postup (aprobovaný potvrzujícím usnesením odvolacího soudu) byl opodstatněný.

45. Při posouzení dovolatelem předkládaných právních otázek též nemůže být pominuto, že v insolvenčních řízeních, která byla zahájena (stejně jako insolvenční řízení v této věci) v době od 1. 1. 2014, nebo která – ač zahájena dříve – probíhají (trvají) i v době od 1. 1. 2014, se pro zkoumání pravidel insolvenční správy majetku od uvedeného data podpůrně (subsidiárně) mohou uplatnit ustanovení občanského zákoníku týkající se správy cizího majetku (§ 1400 až § 1447 o. z.). Insolvenční správce dlužníka je totiž správcem cizího majetku, konkrétně majetku dlužníka nebo majetku ve vlastnictví jiných osob, na který se po dobu trvání účinků insolvenčního řízení pohlíží jako

na dlužníkův majetek.

46. Insolvenční zákon obsahuje řadu ustanovení týkajících se insolvenční správy majetku; tam, kde o některých aspektech insolvenční správy majetku mlčí, však je namístě si položit otázku, zda a v jakém rozsahu lze na insolvenční správu majetku subsidiárně aplikovat právě některá z ustanovení občanského zákoníku, týkající se správy cizího majetku. Z povahy insolvenční správy majetku je přitom zřejmé, že jako nepoužitelná lze pro insolvenční řízení vyloučit ustanovení o prosté správě cizího majetku (§ 1405 až § 1408 o. z.). Subsidiární použitelnost ustanovení týkajících se plné správy cizího majetku však takto paušálně nelze odmítnout. U každého z ustanovení občanského zákoníku týkajícího se plné správy cizího majetku je třeba provést test jeho subsidiární použitelnosti pro insolvenční řízení (pro insolvenční správu majetku) poměřením s těmi ustanoveními insolvenčního zákona, která upravují insolvenční správu majetku, jakož i (tam, kde insolvenční zákon předmětnou materii neupravuje výslovně) posouzením, zda subsidiární použitelnost příslušného ustanovení občanského zákoníku nevyklučuje sama povaha insolvenční správy majetku [což je postup, který předjímá i důvodová zpráva k vládnímu návrhu pozdějšího zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který projednávala Poslanecká sněmovna ve svém 6. volebním období (2010–2013) jako tisk č. 362]. Srov. shodně např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2019, sen. zn. [29 NSČR 167/2017](#), uveřejněného pod číslem 73/2020 Sb. rozh. obč., nebo odstavec 43 odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2023, sen. zn. [29 NSČR 208/2022](#), uveřejněného pod číslem 60/2024 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 60/2024“).

47. Jedním ze znaků insolvenční správy majetku je i to, že insolvenční správce vykonává funkci zásadně osobně; pro insolvenční řízení, která se řídí insolvenčním zákonem ve znění účinném do 31. 5. 2019, lze co do této zásady poukázat na subsidiárně uplatnitelné pravidlo promítnuté v textu § 1401 odst. 1 věty první o. z. Pro insolvenční řízení, která se řídí insolvenčním zákonem ve znění účinném od 1. 6. 2019, srov. § 40 odst. 1 větu první insolvenčního zákona. Posledně označené ustanovení je součástí změn promítnutých v textu § 40 insolvenčního zákona novelou provedenou zákonem č. 31/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

48. Vládní návrh této novely projednávala Poslanecká sněmovna ve svém 8. volebním období 2017–2021 jako tisk č. 71. Ke změnám provedeným v insolvenčním zákoně částí první, článkem I, bodem 12 zákona č. 31/2019 Sb. (vlození nových odstavců 1 a 2 v § 40) důvodová zpráva chybí, jelikož jde o změny provedené (až) na základě pozměňovacího návrhu poslankyně Zuzany Ožanové.

49. Významná je v této souvislosti též (nová) formulace obsažená v § 40 odst. 2 větě druhé insolvenčního zákona, podle které insolvenční správce může svou funkci vykonávat prostřednictvím jiných osob, zejména právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků, (jen) „ve zvlášť odůvodněných případech“ (čímž nejsou dotčeny jeho povinnosti ani odpovědnost podle insolvenčního zákona).

50. Při projednávání novely v Poslanecké sněmovně (ve 2. čtení, dne 3. 10. 2018) odůvodnila označená poslankyně svůj pozměňující návrh mimo jiné i tak, že:

„Dále je třeba mít postaveno najisto, že osoby, jejichž prostřednictvím může insolvenční správce při výkonu funkce jednat, jsou osobami dostatečně kvalifikovanými a že u nich existují záruky

profesionálního výkonu svěřených činností. Proto navrhuji ve svém pozměňovacím návrhu číslo 1390 úpravu mířící k odstranění přetrvávajících výkladových nejasností odborné veřejnosti o tom, jakým způsobem insolvenční správce vykonává svoji funkci. Insolvenční správce má vykonávat svou funkci osobně, prostřednictvím svého zaměstnance nebo zaměstnance dlužníka. Ve zvlášť odůvodněných případech může insolvenční správce funkci vykonávat také prostřednictvím jiných osob, mezi které lze typicky zařadit specializované odborníky z právních, ekonomických a dalších oborů. Obdobně jako například u notářů se také vylučuje široké zastoupení insolvenčního správce třetími osobami na základě smlouvy. Pokud pak jde o využití třetích osob pro některé vedlejší činnosti při výkonu funkce insolvenčního správce, např. při přípravě podkladů a návrhů jednání insolvenčního správce, mělo by být nyní z právní úpravy nepochybné, že je v insolvenčním řízení přípustné toliko výjimečně ve zvlášť odůvodněných případech.“

51. Následkem porušení povinnosti vykonávat funkci insolvenčního správce zásadně osobně není neplatnost, zdánlivost nebo neúčinnost hmotněprávních jednání, která namísto insolvenčního správce (fyzické osoby) činila jím (nesprávně) zmocněná osoba, nebo která namísto ohlášeného společníka insolvenčního správce (veřejné obchodní společnosti) činil jím (nesprávně) zmocněný neohlášený společník. V souladu s § 40 odst. 3 insolvenčního zákona a s § 1401 odst. 2 o. z. v takovém případě platí, že insolvenční správce je společně s neoprávněným zmocněncem odpovědný společně a nerozdílně ze všeho, co onen zmocněnec učinil (srov. opět [R 60/2024](#), odstavec 49 odůvodnění).

52. V intencích § 40 odst. 2 věty první insolvenčního zákona přitom obecně platí (neurčuje-li insolvenční zákon pro určité situace jinak), že za osobní výkon funkce insolvenčním správcem se považuje i jednání insolvenčního správce prostřednictvím svého zaměstnance nebo (dokonce) prostřednictvím zaměstnance dlužníka.

53. V rovině úpravy týkající se odměny insolvenčního správce a hrazení nákladů na jeho činnost pak pravidla obsažená v § 39 insolvenčního zákona umocňují požadavek na zásadně osobní výkon funkce insolvenčním správcem tím, že co do možnosti hradit náklady vzešlé z činnosti (výkonu funkce) insolvenčního správce dlužníka činí rozdíl mezi běžnou činností insolvenčního správce vykonávanou osobně (§ 39 odst. 2 insolvenčního zákona) a specializovanou činností jiných osob (§ 39 odst. 3 insolvenčního zákona) nutnou pro zdárný průběh insolvenčního řízení.

54. K dovolatelem zpochybňované možnosti použít při výkladu § 39 insolvenčního zákona judikatorní závěry ustavené k výkladu dřívější konkursní úpravy (k výkladu § 8 odst. 3 ZKV) Nejvyšší soud podotýká, že již v důvodech usnesení ze dne 29. 4. 2010, sen. zn. [29 NSČR 30/2009](#), uveřejněného pod číslem 14/2011 Sb. rozh. obč., upozornil, že pro insolvenční řízení nelze bez dalšího (automaticky) přejímat judikatorní závěry ustavené při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání, a to především proto, že insolvenční zákon obsahuje poměrně podrobná procesní pravidla, jež je třeba vnímat v jejich komplexnosti a jejichž pojetí ne vždy (a to zpravidla záměrně) odpovídá tomu, jak bylo v obdobné procesní situaci postupováno za účinnosti zákona o konkursu a vyrovnání. Závěr, že výklad podaný v judikatuře k zákonu o konkursu a vyrovnání může sloužit jako vodítko pro tvorbu judikatury k výkladu insolvenčního zákona, tím však není vyloučen.

55. Při respektu k zásadám, jež zkoumání smyslu a účelu zákona nastavil Ústavní soud (pojmenováním podmínek priority výkladu *e ratione legis*) např. již ve stanovisku svého pléna ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. [Pl. ÚS-st.-1/96](#), uveřejněném pod číslem 9/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu (dostupném i na webových stránkách Ústavního soudu), Nejvyšší soud uvádí, že odvolací soud nepochybil příležitým odkazem na důvodovou zprávu k insolvenčnímu zákonu (srov. reprodukci napadeného usnesení v odstavci 9 odůvodnění shora). Se shodnou pasáží důvodové zprávy pracoval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 28. 5. 2020, sen. zn. [29 NSČR 94/2018](#), uveřejněném pod číslem 21/2021 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 21/2021“); srov. odstavce 16 a 17

odůvodnění tamtéž. Oproti § 8 odst. 3 ZKV je úprava obsažená v § 39 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona zevrubnější. Dikci § 8 odst. 3 poslední věty ZKV (rozšířené o souhlas insolvenčního soudu) odpovídá pouze § 39 odst. 2 insolvenčního zákona, kdežto § 39 odst. 3 insolvenčního zákona vypovídá o jiném režimu pro úhradu nákladů insolvenčního správce spojených s využitím právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků z majetkové podstaty (srov. opět [R 21/2021](#), odstavec 18 odůvodnění).

56. Na tomto základě činí Nejvyšší soud k dovoláním otevřeným právním otázkám následující závěry:

1) K nákladům na právní zastoupení

57. Mezi činnosti, k nimž je insolvenční správce dlužníka (osobně) povinen ve smyslu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona, patří též (bez zřetele k tomu, že ve smyslu § 229 insolvenčního zákona nepůjde o osobu s dispozičními oprávněními):

[1] povinnost převzít od insolvenčního soudu stejnopisy přihlášek věřitelů, přezkoumat je a sestavit jejich seznam (§ 174 odst. 1, § 188, § 189 insolvenčního zákona),

[2] popření přihlášených pohledávek, o jejichž pravosti, výši nebo pořadí jsou pochybnosti (§ 192, § 198, § 199 insolvenčního zákona).

[3] vedení odporových sporů (sporů o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky), jež vzešly z jeho popěrného úkonu, ať již v pozici žalobce (§ 199 odst. 1 insolvenčního zákona) nebo žalovaného (§ 198 odst. 1 insolvenčního zákona).

58. Srov. k tomu v komentářové literatuře (k § 39 insolvenčního zákona) obdobně např. dílo Sprinz, P., Jirmásek, T., Řeháček, O., Vrba, M., Zoubek, H. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 1. vydání (4. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023 (dále jen „Sprinz. a kol., 2023“), nebo dílo Jirmásek, T. Odměna insolvenčního správce. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021 (dále jen „Jirmásek, 2021“).

59. Přitom nejde o to, že by insolvenční správce v odporovém sporu neměl právo být zastoupen advokátem, jež si zvolí, nebo snad o to, že by náklad vzniklý takovým zastoupením nebyl nákladem účelně vynaloženým (srov. § 140 odst. 1 a § 142 a násl. o. s. ř.). Naopak, již v konkursních souvislostech (při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání) uzavřel Nejvyšší soud pod bodem XX. stanoviska svého občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 17. 6. 1998, [Cpjn 19/98](#), uveřejněného pod číslem 52/1998 Sb. rozh. obč. [str. 186 (362)], že správce konkursní podstaty je oprávněn dát se zastoupit advokátem v řízeních, jejichž účastníkem se stal místo úpadce. V rozsudku ze dne 10. 10. 2018, sp. zn. [29 Cdo 5274/2016](#), uveřejněném v časopise Soudní judikatura, číslo 1, ročníku 2020, pod číslem 3, Nejvyšší soud tento závěr vztáhl též na občanská soudní řízení, v nichž správce konkursní podstaty vymáhá ve prospěch konkursní podstaty pohledávky úpadce a na spory vyvolané konkursním řízením (tedy i na odporové spory), dodávaje současně, že právo na náhradu účelně vynaložených nákladů takového zastoupení nelze správci konkursní podstaty odepřít jen proto, že má sám příslušné odborné znalosti potřebné k vedení sporu nebo že je sám advokátem. V rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. [31 Cdo 3931/2013](#), uveřejněném pod číslem 15/2015 Sb. rozh. obč., se Nejvyšší soud k těmto závěrům přihlásil i pro poměry insolvenční úpravy, připomínaje (již tehdy), že ve své dosavadní praxi při rozhodování o náhradě nákladů řízení v insolvenčních souvislostech (ve vazbě na insolvenční zákon) přiznával procesně úspěšnému insolvenčnímu správci též náhradu nákladů řízení za zastoupení advokátem.

60. To, že insolvenční správce má právo dát se v odporovém sporu zastoupit advokátem, jež si zvolí,

a tamtéž účtovat náklady vzniklé takovým zastoupením jako účelně vynaložené (bez zřetele k tomu, že má sám příslušné odborné znalosti potřebné k vedení sporu nebo že je sám advokátem), však ještě nevypovídá ničeho o tom, zda takto vzniklé náklady právního zastoupení mají být účtovány nebo hrazeny na vrub majetkové podstaty.

61. Svůj nesouhlas s názorem odvolacího soudu k nákladům právního zastoupení buduje dovolatel na představě újmy, jež by prosazením jím kritizovaného závěru vznikla zvolenému zástupci (advokátu) a na (současném) obohacení majetkové podstaty přisudkem přiznaným v odporovém sporu (přiznanou náhradou nákladů řízení). Taková argumentace však ke správné odpovědi na položenou otázku nevede; především proto ne, že důsledně nerozlišuje mezi placením nákladů řízení (§ 140 odst. 1 o. s. ř.) a (případně) přiznanou náhradou nákladů řízení (§ 142 o. s. ř.); srov. k tomu např. odstavec 29 a násl. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2019, sp. zn. [29 Cdo 4524/2017](#), uveřejněného pod číslem 43/2020 Sb. rozh. obč. Dovolatel takto soustřeďuje pozornost k vypořádání následku založeného vznikem pohledávky zvoleného zástupce (advokáta) z titulu právního zastoupení a nikoli k posouzení, kdo je při správném postupu (při dodržení pravidel insolvenční správy majetku) povinen platit (ve smyslu § 140 odst. 1 o. s. ř.) průběžně vznikající náklady právního zastoupení v odporových sporech vedených insolvenčním správcem.

62. V mezích srovnání (a značné míry srovnatelnosti) úpravy z § 8 odst. 3 poslední věty ZKV s úpravou v § 39 odst. 2 insolvenčního zákona (srov. odstavec 54 odůvodnění shora) lze odkázat též na závěry, které Nejvyšší soud podal (k § 8 odst. 3 poslední větě ZKV) v rozsudku ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. [29 Cdo 2720/2012](#), při řešení otázek týkajících se právních služeb účtovaných na vrub konkursní podstaty úpadce advokátem, jež si zvolil správce konkursní podstaty jako zástupce ve sporech, v nichž vymáhal do konkursní podstaty pohledávky úpadce za jeho dlužníky. Tam Nejvyšší soud (mimo jiné) uzavřel, že šlo o činnosti, k nimž je správce konkursní podstaty úpadce sám povinen a které v době uzavření smlouvy o poskytování právní pomoci podléhaly co do možnosti správce konkursní podstaty zadat je třetí osobě (advokátu) na účet konkursní podstaty, režimu § 8 odst. 3 poslední věty ZKV (mohly být takto zadány po předchozím souhlasu věřitelského výboru). K tomu, že právní služby poskytované zvoleným advokátem správcí konkursní podstaty při zastupování ve sporu vyvolaném konkursem (šlo o zastupování v řízení o vylučovací žalobě) podléhají režimu § 8 odst. 3 poslední věty ZKV (jelikož vedení sporu patří mezi činnosti, k nimž je správce konkursní podstaty úpadce sám povinen), srov. např. též důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2015, sp. zn. [29 Cdo 3860/2014](#).

63. Pro insolvenční poměry lze na základě shora podaných výstupů literatury a judikatury shrnout (uzavřít), že vedení odporových sporů (sporů o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky), jež vzešly z jeho popěrného úkonu, ať již v pozici žalobce (§ 199 odst. 1 insolvenčního zákona) nebo žalovaného (§ 198 odst. 1 insolvenčního zákona), patří mezi činnosti, k nimž je insolvenční správce dlužníka povinen podle insolvenčního zákona. Náklady na tyto činnosti jsou zahrnuty v odměně insolvenčního správce a insolvenční správce si je zásadně nese ze svého (§ 39 odst. 2 věta první insolvenčního zákona). Takovými náklady jsou i náklady za právní služby poskytnuté advokátem, jež si insolvenční správce zvolil k zastupování v odporových sporech, které vede.

64. Výjimku z pravidla formulovaného v § 39 odst. 2 větě první insolvenčního zákona pojmenovává § 39 odst. 2 insolvenčního zákona ve větě druhé (tak, že výjimečně lze splnění těchto činností jinými osobami podle § 40 odst. 2 insolvenčního zákona hradit z majetkové podstaty se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru).

65. Na tomto místě výkladu se dále nabízí přesnější (než v [R 21/2021](#) dosud provedené) pojmenování rozdílů mezi režimem § 39 odst. 2 insolvenčního zákona na straně jedné a § 39 odst. 3 insolvenčního zákona na straně druhé. Využití právních služeb advokáta při vedení odporových sporů lze totiž chápat také jako využití služeb právního odborníka ve smyslu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona;

jedním z možných výkladů dané úpravy by tak mohl být (jak naznačuje ve vazbě na § 39 insolvenčního zákona např. dílo Jirmásek, 2021) výklad, že náklady vynaložené na právní služby poskytnuté advokátem insolvenčnímu správci při zastupování v odporových sporech lze hradit z majetkové podstaty se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru (§ 39 odst. 2 věta druhá insolvenčního zákona), přičemž s ohledem na to, že šlo o využití služeb právního odborníka, musí být souhlas věřitelského výboru vždy předchozí a má (musí) být závislý na posouzení, zda využití daného „odborníka“ je účelné vzhledem k rozsahu a náročnosti insolvenčního řízení (§ 39 odst. 3 insolvenčního zákona). Tak tomu ale není.

66. *Ratio legis* dané úpravy tkví v tom, že režimu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona podléhají činnosti, k nimž insolvenční správce není (osobně) povinen podle insolvenčního zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu. Možnost zadat splnění činností, ke kterým je insolvenční správce (osobně) povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu, jiným osobám (podle § 40 odst. 2 insolvenčního zákona) na účet majetkové podstaty je podmíněna pouze dodržáním postupu podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona. Srov. k tomu v (komentářové) literatuře (k § 39 insolvenčního zákona) např. opět dílo Sprinz. a kol., 2023, nebo dílo Kozák, J., Brož, J., Dadam, A., Stanislav, A., Strnad, Z., Zrůst, L., Žižlavský, M. a kol. Insolvenční zákon: Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, 2024.

67. Požadavek, aby účtování nákladů insolvenčního správce spojených s využitím právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků na vrub majetkové podstaty odsouhlasil věřitelský výbor předtím, než takové náklady vzniknou, plyne přímo z dikce § 39 odst. 3 insolvenčního zákona a nedodržení tohoto postupu insolvenčním správcem vede k tomu, že náklady spojené s využitím právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků, k nimž si insolvenční správce neopatrnil předchozí souhlas věřitelského výboru, nelze účtovat na vrub majetkové podstaty bez zřetele k tomu, zda je věřitelský výbor odsouhlasil alespoň následně.

68. U nákladů na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu, neklade insolvenční zákon výslovně podmínku, aby souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru se splněním těchto činností jinými osobami na vrub majetkové podstaty byl souhlasem předchozím (srov. § 39 odst. 2 větu druhou insolvenčního zákona). V poměrech této věci akcentoval insolvenční soud absenci „předchozího souhlasu“ pro oba typy zkoumaných nákladů (výdajů); srov. reprodukci usnesení insolvenčního soudu v odstavci 4 odůvodnění shora. Odvolací soud v souvislosti s možností uplatnit výjimku podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona dovozuje potřebu „předchozího“ souhlasu věřitelského výboru; srov. reprodukci napadeného usnesení v odstavci 12 odůvodnění shora.

69. Literatura není v řešení uvedeného problému jednotná. V díle Jirmásek, 2021 se dovozuje, že výslovný požadavek, aby souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru byl souhlasem předchozím, chyběl (v téměř totožném) § 8 odst. 3 ZKV, kde charakter souhlasu jako „předchozího“ dovodila judikatura. Odtud se tamtéž uzavírá, že (proto) není důvodu se odklánět od požadavku na předchozí souhlas, když opak by zjevně postrádal smysl co do svého účelu (kontrola, aby insolvenční správce nevynakládal nedůvodné náklady) i logiky (ve vztahu k insolvenčnímu soudu by nebylo třeba následného souhlasu, neboť ten může být dán i schválením konečné zprávy). V díle Moravec, T., Kotoučová, J. a kol.: Insolvenční zákon. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, se v dané souvislosti (bez bližšího zdůvodnění) zmiňuje požadavek na předchozí souhlas insolvenčního soudu. Další komentářová literatura k § 39 insolvenčního zákona naopak připouští, že souhlasy (insolvenčního soudu a věřitelského výboru) podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona lze udělit i jen (alespoň) dodatečně (následně). Srov. dílo Maršíková, J., Dančišin, M., Grygar, J., Hálová, M., Jiška, P., Krechler, M.: Insolvenční zákon Komentář. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018, nebo Sprinz a kol., 2023.

70. Nejvyšší soud sdílí názor, že souhlas podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona lze udělit i (jen) následně.

71. Z textu § 39 insolvenčního zákona je zřejmé, že zákonodárce si byl vědom rozdílu v užitých výrazech, přičemž požadavek na souhlas „předchozí“ výslovně (a záměrně) uplatnil jen pro režim nastavený v § 39 odst. 3 insolvenčního zákona, kdežto v § 39 odst. 2 vyžadované souhlasy požadavkem, aby šlo o souhlasy „předchozí“, výslovně nepodmínil. V režimu činností předjímaných úpravou obsaženou v § 39 odst. 2 insolvenčního zákona nejde o to, že insolvenční správce takové náklady nemůže vynaložit účelně (srov. odstavec 59 odůvodnění shora), nýbrž o to, že bez povolení výjimky půjde o náklady pravidelně účtované na vrub jeho odměny. Srov. k tomu i argumentaci k požadavku na zásadně osobní výkon funkce insolvenčním správcem v odstavcích 47 až 51 odůvodnění shora.

72. Argument, že „ve vztahu k insolvenčnímu soudu by nebylo třeba následného souhlasu, kdyby schvaloval konečnou zprávu“ (Jirmásek, 2021), pomíjí, že postup, jímž by insolvenční správce žádal o souhlas podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona až při předložení konečné zprávy (§ 302 insolvenčního zákona) a vyúčtování svých výdajů a odměny (§ 303 insolvenčního zákona), by nutně (vždy) vyvolal potřebu úprav (změn) předložené konečné zprávy, ve které před udělením souhlasu nemůže insolvenční správce takové náklady zahrnout jako náklady na účet majetkové podstaty (§ 302 odst. 2 písm. a/ a b/ insolvenčního zákona) i úprav (změn) předloženého vyúčtování výdajů a odměny (§ 303 odst. 1 insolvenčního zákona), které by naopak před schválením výjimky insolvenčním soudem mělo počítat s tím, že takové náklady jdou na vrub odměny insolvenčního správce. Riziko takového postupu (pro insolvenčního správce) tkví v tom, že věřitelský orgán, sami věřitelé nebo dlužník proti němu budou vznášet námitky tam, kde se náklady vynaložené na právní zastoupení v odporovém sporu nevrátí do majetkové podstaty (ani zčásti) jako přírůstek náhrady nákladů řízení. V témže duchu může ostatně inklinovat k následnému nesouhlasu s žádostí insolvenční soud.

73. Nejvyšší soud uzavírá (shrnuje), že souhlas s tím, aby náklady na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen podle zákona nebo podle rozhodnutí insolvenčního soudu, a jejichž splnění zadal jiným osobám, byly hrazeny z majetkové podstaty, může insolvenční soud a věřitelský výbor udělit i dodatečně (následně); dokud se tak nestane, nese insolvenční správce tyto náklady ze svého (jsou zahrnuty v jeho odměně). To platí i pro náklady vzniklé insolvenčnímu správci v odporovém sporu (sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky) na právním zastoupení advokátem, jež si zvolil.

74. Jakkoli oba soudy pochybily v úvaze, že souhlasy podle § 39 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona mohly být účinně uděleny pouze předem, ve skutkové rovině nebylo pochyb o tom, že insolvenční správce souhlas s hrazením nákladů právního zastoupení na účet majetkové podstaty neobdržel ani následně; k tomu srov. (ve spojení se skutečností, že v dané věci vykonával ve smyslu § 66 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona působnost věřitelského výboru insolvenční soud) též § 66 odst. 3 insolvenčního zákona. Závěr soudů, že nešlo o náklady, které mají být hrazeny z majetkové podstaty, je tedy správný. Dovolání je ale v této části i tak důvodné.

75. Podle skutkových zjištění, z nichž vyšly oba soudy (srov. shrnutí skutkového stavu věci v odstavcích 36 až 41 odůvodnění shora), zařadil insolvenční správce v konečné zprávě mezi příjmy majetkové podstaty také „přírůstek“ vzešlý z incidenčního sporu (přiznanou náhradu nákladů řízení) ve výši 12 342 Kč. Současně tamtéž deklaroval, že náklady právního zastoupení vyúčtované advokátní kanceláří (opět ve výši 12 342 Kč), s nimiž nakládal jako s pohledávkou za majetkovou podstatou z titulu nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty (§ 168 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona), jsou již uhrazeny (na účet majetkové podstaty).

76. Jestliže insolvenční soud neschválí náklady, které insolvenční správce uhradil z majetkové

podstaty dlužníka jako náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty (§ 168 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona), advokátu, který jej zastupoval v odporovém sporu (sporu o pravost, výši nebo pořadí přihlášené pohledávky), proto, že insolvenční správce si k hrazení těchto nákladů z majetkové podstaty nevyžádal souhlas insolvenčního soudu a věřitelského výboru (§ 39 odst. 2 insolvenčního zákona), pak je povinen vypořádat příjem majetkové podstaty představovaný náhradou nákladů řízení přiznanou insolvenčnímu správci v takovém sporu.

77. Jinak řečeno (shrnuto), jestliže insolvenční správce nebyl oprávněn hradit z majetkové podstaty (na její účet) náklady svého právního zastoupení v odporovém sporu (protože nejsou splněny podmínky uvedené v § 39 odst. 2 větě druhé insolvenčního zákona), není majetková podstata zkrácena nesprávným postupem insolvenčního správce, jestliže do jejích příjmů náleží náhrada nákladů řízení přiznaná v odporovém sporu insolvenčnímu správci ve výši odpovídající vynaloženým nákladům právního zastoupení. Tak tomu bylo i v této věci, takže není namístě žádat, aby tento (jinak neoprávněný) výdaj byl podruhé zapraven z odměny insolvenčního správce; to je následek vyvolaný rozhodnutími obou soudů, která majetkové podstatě ponechala „náhradu“ nákladů (řízení) vynaložených v odporovém sporu, k jejichž zaplacení neschválením nákladů právního zastoupení předurčila správce (majetkové podstatě zůstala „náhrada“ za něco, co podle rozhodnutí soudů nemá platit).

2) K nákladům na vedení účetnictví

78. K této otázce Nejvyšší soud úvodem poznamenává (vzhledem k tomu, že dovolatel argumentuje též zajištěním provozu dlužníkovy „podniku“), že zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, nahradil pojem „podnik“ pojmem „obchodní závod“, respektive „závod“ (srov. § 502 a násl. o. z.). Ve stejném duchu je proto třeba pro rozhodné období interpretovat pojem „podnik“ používaný insolvenčním zákonem (např. v § 246 odst. 1); srov. též argumentaci obsaženou k terminologii např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2020, sen. zn. [29 ICdo 113/2018](#), uveřejněném pod číslem 27/2021 Sb. rozh. obč.

79. V této insolvenční věci vznikly všechny účtované náklady na vedení účetnictví po prohlášení konkursu na majetek dlužníka (po 27. 4. 2021), tedy v době, kdy byl osobou s dispozičními oprávněními k majetkové podstatě L. V. (§ 228 odst. 1, odst. 3 písm. c/ insolvenčního zákona).

80. Insolvenčního správce, coby osobu s dispozičním oprávněními k majetkové podstatě, pověřuje insolvenční zákon (obdobně, jako to dříve činil zákon o konkursu a vyrovnání) účetními činnostmi na různých místech. Již v § 228 písm. j/ insolvenčního zákona je „vedení účetnictví“ zahrnuto v příkladném výčtu činností, jimiž se rozumí „nakládání s majetkovou podstatou“. Ustanovení § 246 odst. 1 věty druhé insolvenčního zákona pak v příkladném výčtu činností, které insolvenční správce vykonává po prohlášení konkursu na majetek dlužníka, zmiňuje i to, že „zajišťuje ... vedení účetnictví a plnění daňových povinností“. Mezi účetní činnosti, jejichž provedením pověřuje insolvenční zákon insolvenčního správce dlužníka, „který vede účetnictví“, pak patří sestavení mezitímní účetní závěrky (§ 277 odst. 3 insolvenčního zákona), respektive sestavení účetní závěrky (§ 302 odst. 4 a § 313 odst. 2 insolvenčního zákona).

81. Stejně jako tomu bylo v poměrech ustavených zákonem o konkursu a vyrovnání [srov. povinnost zajistit vedení účetnictví (je-li úpadce podnikatelem), formulovanou v § 14a odst. 1 ZKV a výčet činností správce konkursní podstaty v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. [29 Cdo 2631/2012](#)], také v insolvenčních poměrech se klade akcent na povinnost (insolvenčního správce) „zajistit“ vedení účetnictví. Srov. obdobně (k § 39 insolvenčního zákona) v literatuře např. opět Jirmásek, 2021.

82. V návaznosti na argumentaci k požadavku na zásadně osobní výkon funkce insolvenčním správcem v odstavcích 47 až 51 odůvodnění shora Nejvyšší soud i pro odpověď na tuto otázku

připomíná, že za osobní výkon funkce insolvenčním správcem se pokládá i činnost prováděná prostřednictvím zaměstnanců insolvenčního správce (honorovaných mzdou pobíranou od insolvenčního správce) nebo prostřednictvím zaměstnanců dlužníka (honorovaných mzdou pobíranou od dlužníka) [srov. § 40 odst. 2 větu první insolvenčního zákona].

83. V typově jednoduchých insolvenčních věcech se zpravidla nepředpokládá, že by se vlastní vedení účetnictví dlužníka po prohlášení konkursu mělo zajišťovat samostatnými smlouvami s příslušnou účetní kanceláří, není to ale ani vyloučeno; může jít o náklad, který byl vynakládán již před zahájením insolvenčního řízení na majetek dlužníka účelněji (užitečněji a hospodárněji), než kdyby takovou činnost vykonávali zaměstnanci dlužníka.

84. Vedení účetnictví je také činností, jejíž provádění se u dlužníka – podnikatele – předpokládá a jejíž potřeba se prosazuje také přes požadavek na „zajištění (dalšího) provozu dlužníkovy závodu (podniku)“ [srov. § 246 odst. 1 větu druhou insolvenčního zákona, též ve spojení s § 261 insolvenčního zákona].

85. Dovolatel nezpochybňuje, že si k uzavření smlouvy s účetní kanceláří neopatřil (byť jen následný) souhlas věřitelského výboru, potažmo souhlas insolvenčního soudu. Nevede (tedy) argumentaci k uplatnění některého z režimů obsažených v § 39 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona, nýbrž prosazuje názor, podle kterého vlastní vedení účetnictví, které má „zajistit“, jde na úkor majetkové podstaty (nepodléhá režimu § 39 odst. 2 insolvenčního zákona a až na výjimky dané specifičností případu ani režimu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona) [srov. reprodukci dovolání v odstavci 30 odůvodnění shora]. Tuto argumentaci shledává Nejvyšší soud v zásadě přiléhavou.

86. Tam, kde nejde (nemá jít nebo bez dalšího nemůže jít) o režim § 39 odst. 2 insolvenčního zákona, nespočívá smysl úpravy obsažené v § 39 odst. 3 insolvenčního zákona v tom, aby postihovala všechny další externí smlouvy, které insolvenční správce uzavírá coby osoba s dispozičními oprávněními k majetkové podstatě dlužníka – podnikatele. Obecně vzato je režim § 39 odst. 3 insolvenčního zákona vyhrazen u dlužníka – podnikatele smlouvám směřujícím k využití právních, ekonomických a jiných specializovaných odborníků mimo běžný (typový) rámec nákladů spojovaných s chodem dlužníkovy podniku, nebo s (byť postupným) ukončením provozu dlužníkovy podniku (srov. opět § 261 insolvenčního zákona). Tam, kde nejde o náklad mimořádný [u nějž je kritériem, které slouží insolvenčnímu správci k rozhodnutí, zda má usilovat o uzavření takové smlouvy a žádat věřitelský výbor o schválení takového postupu, účelnost vzhledem k rozsahu a náročnosti insolvenčního řízení (§ 39 odst. 3 insolvenčního zákona)], nýbrž o náklad běžný (nevybočující z typové povahy nákladů spojovaných s činností dlužníka – podnikatele), nebrání insolvenčnímu správci v jeho vynaložení na vrub majetkové podstaty okolnost, že jde o náklad založený samostatnou (externí) smlouvou uzavřenou insolvenčním správcem k zajištění příslušné činnosti (zde k zajištění vedení účetnictví). Posouzení účelnosti takového nákladu coby nákladu spojeného s udržováním a správou majetkové podstaty dlužníka (§ 168 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona) provádí insolvenční soud nejpozději při schválení konečné zprávy.

87. Dovolání tak je i v této části opodstatněné, jelikož soudy, vedeny úvahou, že bez souhlasu v režimu § 39 insolvenčního zákona nemohly jít náklady na vedení účetnictví na vrub majetkové podstaty, nezkoumaly při schvalování konečné zprávy jejich účelnost.

88. Jelikož napadené rozhodnutí neobstálo ve způsobu, jakým byly vypořádány náklady právního zastoupení insolvenčního správce v odporovém sporu (12 342 Kč), ani ve způsobu, jakým byly posouzeny náklady na vedení účetnictví (88 754 Kč), Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

89. Nejvyšší soud nepřehlédl, že ze zrušovaného rozhodnutí vychází rozvrhové usnesení insolvenčního soudu ze dne 17. 6. 2024, č. j. MSPH 79 INS 2987/2021-B-106; potřebu zrušit (jako závislé) i toto rozhodnutí (§ 243e odst. 2 věta třetí o. s. ř.) však neshledal, když částka, o kterou se vedl spor při schvalování konečné zprávy (101096 Kč), dosud nebyla rozvržena (insolvenční správce ji nezahrnul do rozvrhu).

90. Při akcentu na šetření práv účastníků insolvenčního řízení Nejvyšší soud také uvádí, že pro důvody, pro které zrušil usnesení odvolacího soudu, není odvolací soud oprávněn zrušit v další fázi odvolacího řízení usnesení insolvenčního soudu; kdyby měl Nejvyšší soud za to, že takový zásah je potřebný nebo žádoucí, učinil by tak sám (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).